

Μονοπάτι Οξυά – Μικρολίμνη

ΑΦΕΤΗΡΙΑ: Οικισμός Οξυά, υψόμετρο 855μ.

ΚΑΤΑΛΗΞΗ: Οικισμός Μικρολίμνης

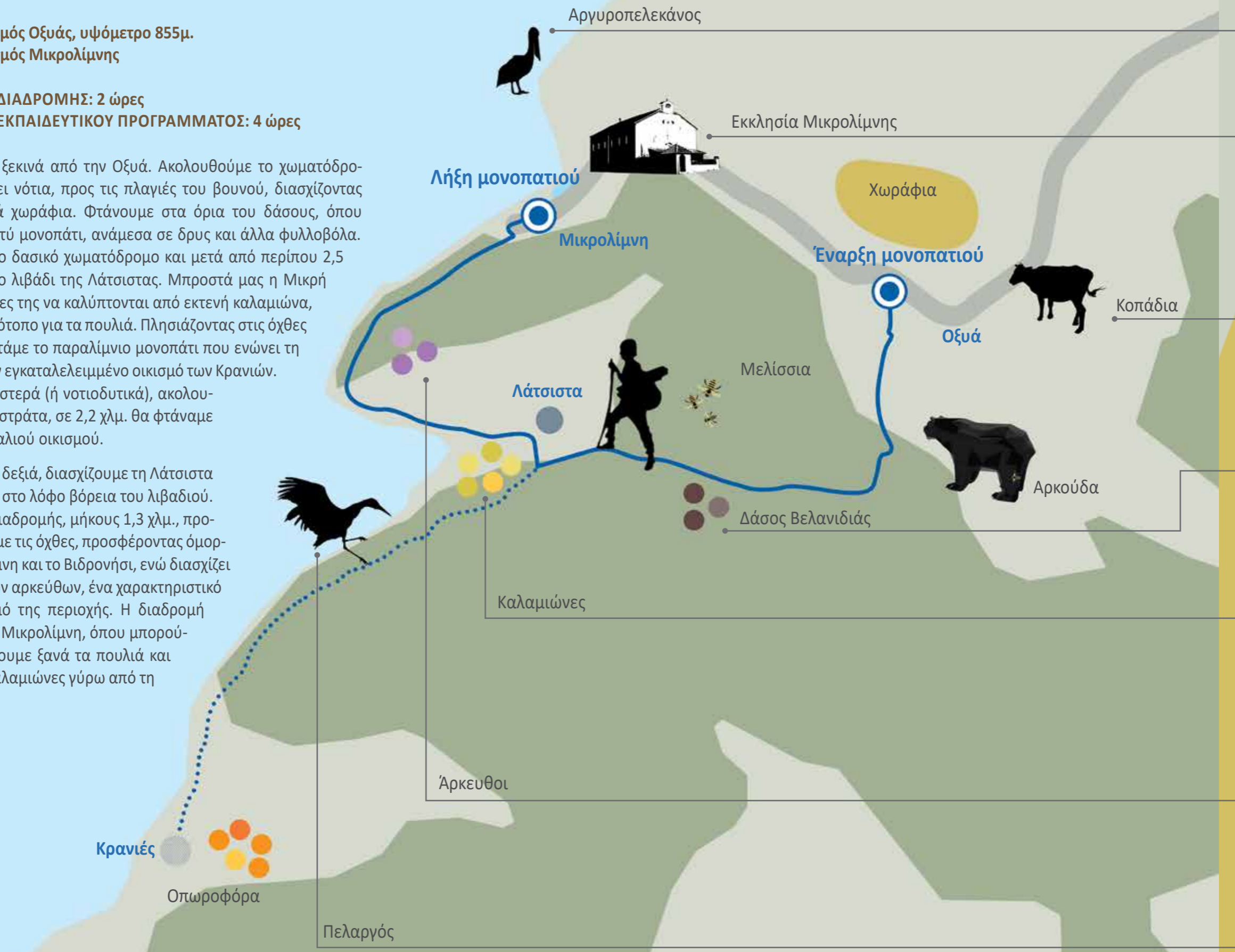
ΜΗΚΟΣ: 4440 μ.

ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: 2 ώρες

ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: 4 ώρες

Η περιήγηση μας ξεκινά από την Οξυά. Ακολουθούμε το χωματόδρομο που ανηφορίζει νότια, προς τις πλαγιές του βουνού, διασχίζοντας λιβάδια και παλιά χωράφια. Φτάνουμε στα όρια του δάσους, όπου ακολουθούμε πλατύ μονοπάτι, ανάμεσα σε δρυς και άλλα φυλλοβόλα. Συναντάμε ξανά το δασικό χωματόδρομο και μετά από περίπου 2,5 χλμ. φτάνουμε στο λιβάδι της Λάτσιστας. Μπροστά μας η Μικρή Πρέσπα με τις όχθες της να καλύπτονται από εκτενή καλαμιώνα, ένα σημαντικό οικοτόπο για τα πουλιά. Πλησιάζοντας στις όχθες της λίμνης, συναντάμε το παραλίμνιο μονοπάτι που ενώνει τη Μικρολίμνη με τον εγκαταλελειμμένο οικισμό των Κρανιών. Αν συνεχίζαμε αριστερά (ή νοτιοδυτικά), ακολουθώντας την παλιά στράτα, σε 2,2 χλμ. θα φτάναμε στα ερείπια του παλιού οικισμού.

Εμείς συνεχίζουμε δεξιά, διασχίζουμε τη Λάτσιστα και ανηφορίζουμε στο λόφο βόρεια του λιβαδιού. Το υπόλοιπο της διαδρομής, μήκους 1,3 χλμ., προχωρά παράλληλα με τις όχθες, προσφέροντας όμορφη θέα προς τη λίμνη και το Βιδρονήσι, ενώ διασχίζει το αραιό δάσος των αρκεύθων, ένα χαρακτηριστικό δασικό σχηματισμό της περιοχής. Η διαδρομή μας τελειώνει στη Μικρολίμνη, όπου μπορούμε να παρατηρήσουμε ξανά τα πουλιά και τα ψάρια στους καλαμιώνες γύρω από τη μικρή αποβάθρα.

1η Θεματική:

Ο τόπος και οι άνθρωποι

Βρισκόμαστε στην Οξυά (παλιότερη ονομασία Μπούκοβικ). Τα λίγα κατοικημένα σπίτια του οικισμού διατηρούν μια εικόνα της τοπικής αρχιτεκτονικής. Οι λίγοι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Μέρος της διαδρομής μας ακολουθεί τμήμα της παλιάς μουλαρόστρατας που ένωνε ως τα τέλη του 19ου αιώνα το Μοναστήρι με την Κορυτσά. Στην περιοχή της Λάτσιστας συναντάμε τη διασταύρωση προς τον εγκαταλελειμμένο πια οικισμό των Κρανιών (παλιότερη ονομασία Δρένοβο). Όσο λειτουργούσε η παλιά στράτα, ο οικισμός έσφυζε από ζωή. Σήμερα, τα λίγα ερείπια και οι παλιοί οπωρώνες που έχουν μείνει, προσφέρουν τροφή και καταφύγιο στην πλούσια πανίδα της περιοχής.

Η διαδρομή μας καταλήγει στον οικισμό της Μικρολίμνης (παλιότερη ονομασία Λαγκ), έναν οικισμό ψαράδων, κτηνοτρόφων και γεωργών.

Αναζητώ γύρω μου τα απομεινάρια μιας άλλης εποχής: πεζούλες, ξερολιθιές, πέτρινες στράτες.

Φαντάζομαι πώς θα έμοιαζε η περιοχή πριν από 100 χρόνια.

3η Θεματική:

Οι λίμνες των Πρεσπών

Βρισκόμαστε στο λιβάδι της Λάτσιστας, μπροστά μας η Μικρή Πρέσπα, η οποία βρίσκεται σχεδόν ολόκληρη στην Ελλάδα, με ένα μικρό τμήμα στα νοτιοδυτικά να ανήκει στη γειτονική Αλβανία. Η Μικρή Πρέσπα μαζί με τη Μεγάλη Πρέσπα και τη γειτονική Οχρίδα θεωρούνται οι αρχαιότερες λίμνες στην Ευρωπαϊκή ήπειρο.

Στα νερά της λίμνης βρίσκονται δύο μικρά νησάκια, ο Άγιος Αχίλλειος και το Βιδρονήσι που βλέπουμε από τη διαδρομή μας.

Παρατηρώ, ζωγραφίζω, φωτογραφίζω, προσπαθώ να αναγνωρίσω μερικά από τα δεκάδες είδη πουλιών που πετάνε ή κολυμπάνε γύρω μας.

2η Θεματική:

Η Αρκούδα ανάμεσα στα δάση και τους ανθρώπους

Οι καλλιέργειες και τα οπωροφόρα δίνουν σταδιακά τη θέση τους στο δάσος της βελανιδιάς και των άλλων φυλλοβόλων. Είναι ένα ιδανικό σημείο για την αρκούδα, η οποία μπορεί εδώ να αναζητήσει την τροφή της, αλλά και να βρει κρυψώνες για να προφυλαχτεί.

Η Αρκούδα είναι το μεγαλύτερο άγριο θηλαστικό στα ευρωπαϊκά βουνά. Θεωρείται ζώο με εξαιρετική ευφυΐα, μνήμη αλλά και περιέργεια. Είναι παμφάγο, προτιμά όμως τις φυτικές τροφές, όπως καρπούς θάμνων και οπωροφόρων δέντρων.

Παλιότερα, εξαιτίας του κατακερματισμού των βιοτόπων της, του παράνομου κυνηγιού και των δηλητηριασμένων δολωμάτων, ο πληθυσμός της αρκούδας είχε φτάσει σε επικίνδυνα χαμηλά επίπεδα. Σήμερα όμως ο πληθυσμός της άρχισε να αυξάνεται και πάλι. Αν και οι συγκρούσεις συνεχίζονται, δεν μπορούμε να μην αναγνωρίσουμε ότι υπάρχει μια μακρά παράδοση συνύπαρξης της άγριας ζωής και των κατοίκων των ορεινών οικισμών.

Ψάχνω στη διαδρομή για ίχνη της καφέ αρκούδας: πατημασιές, κόπρανα, σπασμένα κλαδιά, τρίχες στους κορμούς. Καταγράφω -και ενίοτε δοκιμάζω- πηγές τροφής: οπωροφόρα δέντρα, βατόμουρα, βελανιδία κα.

4η Θεματική:

«Τρεις χώρες, δύο λίμνες, ένα μέλλον»

Αφήνοντας το λιβάδι της Λάτσιστας πίσω μας, ακολουθούμε το δρόμο της επιστροφής, απολαμβάνοντας τη θέα σε όλη την έκταση της λίμνης.

Από το 1974 η περιοχή κηρύχθηκε ως Εθνικός Δρυμός. Αργότερα η περιοχή εντάχθηκε στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Φύση 2000 (Natura 2000), με στόχο τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Το 2000, με κοινή Διακήρυξη Ελλάδας, Αλβανίας και Βόρειας Μακεδονίας δημιουργήθηκε το Διασυνοριακό Πάρκο Πρεσπών.

Για τη διοίκηση, την προστασία και διαχείριση της περιοχής ιδρύθηκε ο Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Πρεσπών που λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Σκέφτομαι και συζητώ τί καλύτερο μπορεί να γίνει για την προστασία της φύσης και τη συνύπαρξή της με τους ανθρώπους και τις δραστηριότητες της περιοχής.

Το πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης «Στα μονοπάτια της Συνύπαρξης» δημιουργήθηκε από την «Καλλιστώ», στο πλαίσιο της Δράσης Ε.5. «Δραστηριότητες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης» του LIFE ARCPROM «Βελτίωση της συνύπαρξης ανθρώπου – αρκούδας σε 4 Εθνικά Πάρκα στη Ν. Ευρώπη» (Improving human – bear coexistence in 4 National Parks of South Europe LIFE18 NAT/GR/000768). Περιλαμβάνει περιήγηση σε επιλεγμένα μονοπάτια των Εθνικών Πάρκων Πρεσπών και Οροσειράς Ροδόπης, καθώς και εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός και εκτός τάξης.

Το φυλλάδιο που κρατάς στα χέρια σου θα σε βοηθήσει να περιηγηθείς και να ενημερωθείς για τα άγρια ζώα, τα φυτά και τους οικοτόπους, τις κοινωνικές και παραγωγικές δραστηριότητες, τις τοπικές κοινότητες που μοιράζονται τον ίδιο τόπο και τους ίδιους πόρους με την άγρια ζωή. Μέσα από όσα θα δούμε, καλούμαστε να σκεφτούμε πάνω στους περίπλοκους τρόπους με τους οποίους οι ανθρώπινες δραστηριότητες αλληλοεπιδρούν με την άγρια ζωή και να προτείνουμε λύσεις που αμβλύνουν τις συγκρούσεις και προάγουν τη συνύπαρξη.

Η Περιβαλλοντική Οργάνωση για την Άγρια Ζωή και τη Φύση «Καλλιστώ» δημιουργήθηκε το 2004, με σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των άγριων ζώων, όπως η αρκούδα και ο λύκος, αλλά και την εξασφάλιση της συνύπαρξής τους με τον άνθρωπο.

www.callisto.gr
Μητροπόλεως 123, Τ.Κ. 54621, Θεσσαλονίκη,
Τηλ. 2310 252530 Fax. 2310 272190
info@callisto.gr

Ευχαριστούμε θερμά το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών για την πολύτιμη συνεργασία και συμπαράσταση στην επιλογή και τη σχεδίαση των μονοπατιών.

Συγγραφή κειμένων και επιμέλεια υλικού, για την Καλλιστώ: Έφη Γελαστοπούλου και Νίκος Νικήσιανης.

Καλλιτεχνική και οργανωτική επιμέλεια έκδοσης, για το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας: Σύνθια Γεροθανασίου και Αννίτα Κουτσονάνου.

Γραφιστική επιμέλεια: Μαργαρίτα Τσουλουχά

